

NAME

ORDER

1

8

מה יש בשם?

מה יש בשם?

חלק חשוב במסעו של אדם הוא **הבנת שמו**; זהו גם חלק בלתי נפרד מהזהות האישית של האדם. חשיבות השם יכולה להשתנות בין תרבויות והקשרים. בתרבויות רבות, שם נושא משמעות וסמליות ניכרת. הוא משמש כמזהה ויכול לשקף את זהותו, מורשתו, או אפילו את שאיפותיו של האדם. שמות יכולים לשאת משמעות תרבותית, דתית או משפחתית, ולעתים קרובות הם ממלאים תפקיד בעיצוב תחושת ה"אני" והשייכות של האדם.

במסורת היהודית, אנו מאמינים ששמו של אדם טומן בחובו את מהותו. לא רק שמות של אנשים, אלא גם שמות של מקומות נושאים מסרים. בעברית, הבנת שמו של חפץ פשוט יכולה להיות כלי כדי להבין את משמעותו ואת מהותו. היום, נעמיק את הגילוי הפנימי באמצעות למידה על משמעותם של שמות וניתוח מקורם, ונתקדם נדבך נוסף במסע חייו של האדם – העבר, ההווה והעתיד.

שמך

התחילו את המפגש שלכם בדיון על השמות שלכם: מה משמעות השם שלכם? מה מקורו? האם אתם יודעים מדוע ניתן לכם שם זה? האם אתם קרויים על שם אדם מסוים?

האר"י ז"ל (רבי יצחק בן שלמה לוריא, 1534-1572, גדול מקובלי צפת ומחשובי המקובלים בכל הדורות) **בספרו שער הגלגולים, הקדמה כג :**

“כי כאשר נולד האדם, וקוראים לו אביו ואמו שם אחד העולה בדעתם, אינו באקראי ובהזדמן, כי אם הקב"ה משים בפיו השם ההוא המוכרח אל הנשמה ההיא”.

הרב עקיבא טאץ, Worldmask (עמ' 194):
“שם הוא ביטוי למהות. שורש המילה 'שם' הוא גם שם. מכיוון ש"שם" (there) הוא השלב הסופי של כל תנועה או תהליך, התכלית ומטרתו האולטימטיבית. כל עוד יש תנועה לכיוון המטרה, היא תמיד נמצאת "שם", מוקד התנועה ויעדה.”

עם תובנות אלו, חישובו על השם שלכם ונסו לראות אם הוא אכן מתאר את מהותכם, את גורלכם ואת מטרתכם בחיים.

השוו בין השקפת היהדות על שם לזו של ויליאם שייקספיר ב"רומיאו ויוליה":

“מה יש בשם? מה שאנו קוראים ורד; פרח בכל שם אחר היה מריח מתוק באותה מידה”.

שמך הוא המהות שלך

האם אתם יודעים מדוע "אדם" הוא שמו של האדם החי הראשון?

בראשית ב' ז':

"ויצר ד' אלוקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם
לנפש חיה"

השם **אדם** בא מהמילה אדמה. האדמה היא ממלכה שבה אנו יכולים לשתול
ולהניב פירות, המוליכים חיים חדשים שלא היו קיימים קודם לכן.

אדם = א' + דם

אלף (שמשמעותה אלופו של עולם, אלוקות, החלק הרוחני) + דם (החלק
הפיזי, הגשמי). השם **אדם** מורה על כך שקיומו של אדם מורכב מהגשמי
ומהרוחני.

ישעיהו יד' יד': "**אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן**".

המילה אדם באה מהמילה "אדמה" – אני אהיה דומה לעליון, לאלוקים.
תכלית האדם הוא להידמות לאלוקים, לשאוף לרוחניות.

שאלה: מה אדם צריך לעשות כדי להידמות יותר לאלוקים?

- אנו רואים בשם "אדם" רמז לשתי הבחינות -
- בחינת "עפר מן האדמה" - החלק הגשמי, הפוטנציאל המצמיח.
- בחינת "אדמה לעליון" - החלק הרוחני.

שאלה: האם אתם מרגישים שמצאתם איזון מוצלח בין הגשמי לרוחני
בחייכם?

איך לדעתכם מפתחים איזון זה?

האם אתם יודעים מנין קיבל משה את שמו?

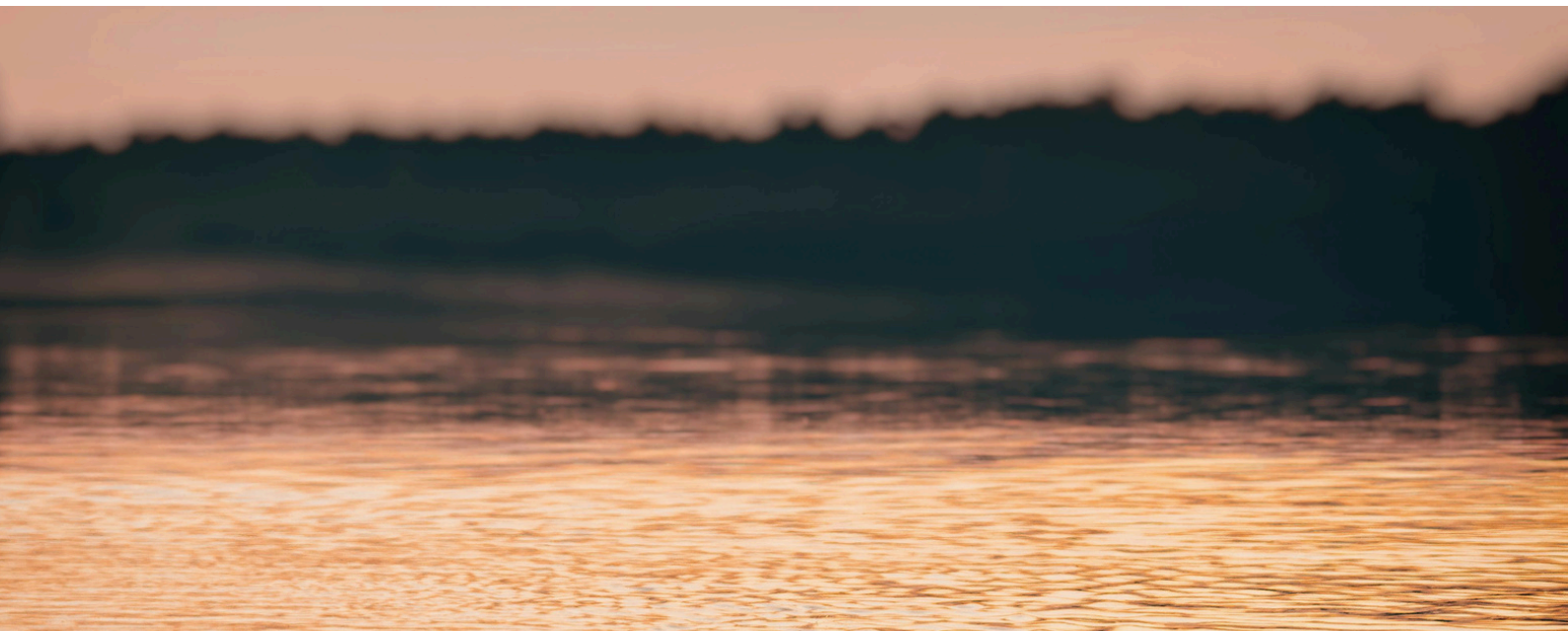
שמות ב' י':

“ויגדל הילד ותביאהו לבת פרעה, ויהי לה לִבְנֵן ותקרא שמו משה...
כי מן המים משיתהו”

הרב חיים שמואלביץ כותב (1902–1979):

השם **משה**, במיוחד, מלמד אותנו שְׁמִינְקוּתוֹ הוּחַדְרָה בּוֹ הַתְּפִיסָה שֶׁל וַיְתוּר עַל חַיּוֹ לַמַּעַן עֲשִׂיית חֶסֶד עִם אַחֵרִים, בְּדִיוֹק כִּפִּי שְׂאִימוֹ הַמְּאַמְצֵת בְּתִיה, סִיכְנָה אֶת חַיִּיה בַּקְּבֻלַּת יֶלֶד יְהוּדִי כַּדִּי לַעֲזוֹר לְתִינּוֹק לְשֶׁרׁוּז. אִם הַשֵּׁם מֹשֶׁה פִּירוּשׁוֹ “לְמִשׁוֹךְ הַחֹצֵה”, אֲוִלִי זֶה הִיָּה חִזְיוֹ מֵרֵאשִׁית לְתַפְקִידוֹ שֶׁל מֹשֶׁה לְמִשׁוֹךְ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְלֵאחֵר מִכֵּן לְהוֹצִיאֵם מֵעַבְדוּתָם בְּמִצְרַיִם דֶּרֶךְ מִי יָם סוּף.

שאלה: האם אתם יכולים לחשוב על מישהו בחייכם האישיים ששמו הוא תיאור מושלם של מהות חייו?

שמך הוא המורשת שלך

האם ידעתם שליהודים רבים יש מנהג לקרוא לילד על שם קרוב משפחה שנפטר? זה שומר על השם והזיכרון בחיים, ובאופן מטאפיזי יוצר קשר בין נשמת התינוק לקרוב המשפחה הנפטר. זהו כבוד גדול לנפטר, מכיוון שזה תורם לעילוי נשמה על בסיס מעשיו הטובים של נושא השם. הילד, אף הוא, יכול לקבל השראה מהתכונות הטובות של הנפטר – וליצור קשר עמוק לעבר.

בספר מגיד מישרים, פרשת שמות, כותב רבי יוסף קארו (פורסם ב-1656) כיצד שימוש בשם תנ"כי מסורתי מחדיר בילד את תכונות האופי של אבותיו:

"מאן דאיתקרי (מי שנקרא) אברהם - נוטה לצד עשיית החסד. ומאן דאיתקרי יוסף, או הוא גבור בעריות או הוא זן ומפרנס לאחרים כמו יוסף שזן וכלכל את אביו ואת אחיו."

האם אתם יכולים למצוא קווי דמיון כלשהם בין חייכם לחיי האדם או המאורע שעל שמו אתם קרויים? או של הדמות המקראית או ההיסטורית שאת שמה אתם נושאים?

(אם אתם לא קרויים על שם מישהו, ענו על השאלה לגבי מישהו אחר שאתם מכירים שקרוי על שם דמות מיקראית או מאורע)

התמקדו בשמות במשפחתכם הקרובה, האם אתם יודעים אם בני משפחתכם קרויים על שם בני משפחה שנפטרו?

האם אתם יודעים על שם מי קרויים קרובי משפחה אלה שנפטרו?

חשבו על הסיפור הקצר הבא...

אדם אחד הגיע למנהיג התורה הגדול; הרב אלעזר מנחם שך לבקש עצה לגבי החלטה חשובה שהיה צריך לקבל. זו הייתה סיטואציה מורכבת והוא היה קרוע מאוד לגבי מה שעליו לעשות. הרב שך חשב לרגע ואז יעץ: "חשוב לרגע, לאחר שתלך לעולמך, וילדיך וצאצאיך ידברו על חיך ועל מורשתך, איזו משתי האפשרויות היית רוצה שתיכלל בזיכרונותיהם? זו צריכה להיות ההחלטה שלך!"

אם הייתם צריכים לבחור שם לילדכם על שם מישהו מהעבר שלכם, איזה שם הייתם בוחרים? מדוע?

מה תהיה המורשת שלכם לדורות הבאים שיתכן שישאו את שמכם?

בהצלחה!

נפגש בס"ד במפגש הסיום!
